

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

IDYLL FRÅN MÖRARP, SKÅNE. — AMATÖRFOTO. A. AHLGREN, MALMÖ.

20:DE ÅRC.

DEN 20 JULI 1919

N:o 42

Foto. Jøger, Sthlm.

Armas Järnefeldt

skicka: Bengt Sjöbergström

ARMAS JÄRNEFELT.

TILL PORTPÅTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

Den utöfvande musikern har till synes ett mycket otacksamt kall. Hans verk hör stunden till, det är ej till för kommande släktled, det existerar bara i det ögonblick konstnären arbetar. Den utöfvande musikern står gentemot samtiden och eftervärlden i samma ställning som skådespelaren. Äfven hans konst förflyktigas. Hvad man har kvar är minnet, gömdt i ett troget sinne eller upptecknad i memoarer.

Medan målaren och skulptören, arkitekten och kompositören skapa verk, som bli bestående i många generationer och först förstöras af ett oblidt öde eller sakta multna sönder, så är allt verkligt af pianistens eller sångarens verk förbi i det ögonblick den sista tonen förklingad och när skådespelarens sista replik är sagd är också hans gärning oåterkalleligen slut.

Till synes ett otacksamt kall! Men också blott till synes.

Ty det är något helt annat som den reproducerande konstnären skapar, antingen han är utöfvande musiker eller skådespelare, än den konstnär som orättvist nog ensam plägar kallas skapande konstnär. Ty den reproducerande konstnären skapar något nytt likafullt som dikteren eller kompositören. Och detta nya är något af lifvet själf. Han ger hjärtats egna slag, kärslornas uppblommande, intensitetens stigande och fallande, livets egna stora rytmik. Och det är sannerligen intet ringa att fritt skapa nytt lif. Lifvet är dock det dyrbaraste vi ha och dess djupaste tjusning ligger i att det icke är likadant två gånger.

Man må därför inte invända att grammofofonen eller filmen föreviga musikerns eller skådespelarens konst. De förmå endast fasthålla ett enda litet ögonblick, som måhända är karaktäristiskt, men som blott har varit till en enda gång. Ett ögonblick som mister sitt lif just därför att det ryckes ut ur sammanhanget, ej längre får friskt blod utan stelnar till i kall och död form.

En egendomlig ställning bland de utöfvande musikerna intager dirigenten. Han spelar ju egentligen inte alls själf. Det är några tiotal andra människor som musicera åt honom. Och han behöfver inte kunna blåsa oboe eller horn, spela violin eller harpa. Och dock spelar han på dessa instrument just genom de andra, som följa hans taktpinne. Det tekniska af hans konst är så enkelt som gärna möjligt. Det består bara i tillägnande af några öfverenskomna tecken, ett visst sätt att slå betyder trejårdedelstakt, ett annat fyrafjårdedelstakt o. s. v. Och så naturligtvis till stor del förmågan att kunna höra skarpt och klart, uppfatta alla toner, rätta som falska.

Men kan en musiker detta, det vill säga sitta inne med hemligheten af kapellmästarehandverket, är han ändå inte kapellmästare, icke dirigenten, som kan leda sina skaror till ett samfälligt musicerande. Därtill behöfvas stora personliga förutsättningar, inte bara i fråga om det konstnärliga utan äfven beträffande karaktären. Det kräfves af den verkliga kapellmästaren att han med kallt nyktert och kritiskt sinne för hvad hans musiker spela och sjunga skall kunna suggerera dem att spela så som om det bara vore en man, hvars lifs pulslag tog gestalt i deras musik. Och han skall icke blott vara denna starka hand utan äfven pedagogen som kan uppöstra sina musiker till allt intimare förståelse af hans intentioner.

Det är först och främst som dirigent som Armas Järnefelt står som en af de främsta ledande krafterna i svenskt musiklif. Ända sedan hösten 1905, då han på Operan i Stockholm dirigerade en "Tannhäuser"-föreställning har han varit knuten till den svenska operascenen, med undantag för spelåret 1906—7, då han verkade som direktör för Helsingfors' musiklitstitut.

Men äfven under denna tid dirigerade han hofkapelllets symfonikonsorter och vann som tolkare af Beethovensymfonierna stort erkännande. Bland annat häpnade man mycket öfver att se honom dirigera ett par af dem utan partitur, något som dittills varit ytterst ovanligt i svenska musikens annaler.

Under de år Järnefelt fört taktpinnen inom Kungl. Teatern i Stockholm har han varit den som obestriddt höjt sig öfver sina medkapellmästare. Alla viktigare nyinstuderingar ha skett under hans ledning och särskildt skall man häraf erinna sig det fullständiga införlifvandet med den svenska operans repertoar af Wagners hela Ring-drama, "Tristan och Isolde", "Parsifal" och af Richard Strauss' "Salome". På ett lyckligt sätt förenas hos Järnefelt framställningens klarhet med ett liffullt temperament. Han är ingen de stora effekternas man utan den gedigne musikern som af hjärtans lust — och ibland också olust — spelar de stora mästarnas verk.

Järnefelt har nyligen jämte Vilhelm Stenhammar representerat Sverige vid den stora nordiska musikfesten i Köpenhamn. Han är dock icke svensk till bördan utan finne och tillhör af modernet samma släkt som Finlands store tonskildare Jean Sibelius. Han föddes den 14 augusti 1869 i Viborg och kom efter aflagd studentexamen till Helsingfors där han 1887 inträdde som elev i det af M. Wegelius ledda musikinstitutet. Wegelius blef själf hans lärare i harmonilära och kontrapunkt och i piano var den nu världsberömda, då nye och okände pianisten Ferruccio Busoni hans lärare. Efter några års studier begaf han sig till Berlin och därefter till Paris där han studerade för bl. a. Massenet. Efter ytterligare studier i Berlin började han sin kapellmästarebana som repetitor vid några småteatrar i Tyskland. Därifrån kom han 1898 till Viborg där han blef ledare för orkestrern i fem år. 1903 inföll hans första uppträdande i Stockholm, då han på en af konsertföreningens konserter dirigerade sin symfoniska dikt "Korsholm".

Denna komposition (från 1894) är den mest bekanta af Järnefelts större verk. För öfrigt märkas en symfonisk fantasi i fyra akter, kallad "Heimatklang", två orkesterviter, en serenad för orkester och ett par Ouvertyrer samt körverk med orkester "Suomen synty" och "Laula vuoksella". Allmännast bekant är Järnefelt likväl genom sina sånger till piano. Sådana som "Söndagsmorgon" och "Solsken" äro väl kända och älskade av hela det sjungande Sverige, för att icke säga, den sjungande Norden.

Som tonsättare äger Järnefelt en nobel hållning och om han också ej äger någon starkare utpräglad egenart, så berör han dock alltid ytterst sympatiskt genom sin rättframma ärlighet och fina musikaliska kultur. Han skrifer gärna mycket melodiöst och har starkt sinne för klangens sinnliga färgning. Det upprädda uttrycket ligger ej för honom, han älskar skönhet och klarhet.

Järnefelt, som sedan 1911 bär titeln hofkapellmästare, firar i år sin halisekeldag. Hans sinne är likväl öppet för allt nytt och hans sista komposition är musiken till den riksbekanta filmen "Sången om den eldröda blomman", efter Linnankoskis diktverk med samma namn. Det var en svår och ovanlig uppgift, som han enligt kritikens allmänna omdöme löst på ett glänsande sätt. Men han vill ej slå sig till ro på vunna lagrar. För en intervjuare har han berättat att det leker honom i hägen att göra ännu mer filmmusik. Men blir det en gång af, då vill han vara med om själfva inspelningen af filmen och i samråd med regissören bestämma de olika scenernas tempo.

1—2. TULLINGE-GÅRDEN, af äga-
ren ställd till
Kvinnliga kontori-
st- och expedit-
föreningens i
Stockholm dispo-
sition såsom re-
kreationshem för
kvinnliga kontori-
ster och expedit-
er.

Efter fotos.

3. SVEN ERIKS-
SON, KISA, 100 år
den 19 juli.

Foto. Ståhre, Kisa.

Foto. Norberg, Stockholm.

Illustration: Hengt Sjöberg.

4. FYRA GENERATIONER: Skogvaktaren C. J. Norberg 85
år, verkställaren C. S. 60 år, fotograf C. O. (hvars bilder ofta
ses i H. 8. D.) 38 år, C. Å. 15 år. Text å sid. 663.

5. NECKEN. Vid närmare granskning af bilden, som därvid
bör hållas upp- och ned, skall man finna att fallet bildar ett
i hvarje detalj tydligt gubbansikte. Vare sig plåt, kopia eller
klisché är retoucherad. — Amatörfoto. H. Andersson, Göteborg.

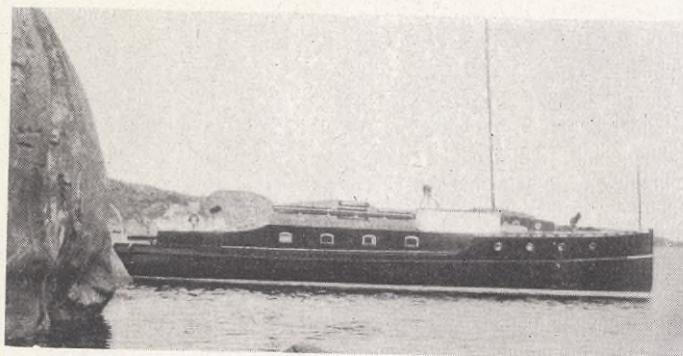
Den gamla Tullinge-gården, hvars äldsta byggnader har anor
ända sedan drottning Kristinas tid, belägen vid Tullingesjön un-
gefär halfvägs mellan Stockholm och Södertälje, har från och
med denna vår af sin ägare, en affärsman i Stockholm, som iaktar
sträng anonymitet, ställts till disposition för ett synnerligen väl-
behöfligt och behjärtansvärdt ändamål, nämligen som rekreations-
hem för iröta och öfveransträngda kvinnliga kontorister och
expedit. Såsom sådant står det under Kvinnliga kontorist- och

expeditföreningens förvaltning och öppnades den 1 maj i år efter
att under vintern ha undergått en genomgripande restaura-
tion och modernisering i hvad afser badrum, centraluppvärmning och
elektriskt ljus. Till gästernas disposition står äfvenså den stora
skogsparken som, också den, försedts med alla upptänkliga an-
ordningar för trefnad och bekvämlighet. Gårdens ägare har hela
tiden personligen öfvervakat dess iordningställande för sitt nya
ändamål och icke skytt några som helst kostnader när det gällit
att göra gästernas vistelse så angenäm som möjligt.

Forts. sid. 663.

RO OCH ÅRE-HVILA FRÅN VÄSTKUSTEN! Landshöfdingen och fru von Sydow tillbringa en tids semester å Grand Hotel i Åre, bland Årefjällen och på Åresjön, hvar ifrån vår lilla bild af Göteborgs och Bohusläns i hög grad populära landshöfdingpar är tagen. — Amatörfoto. T. Marcus Åre.

INGENIÖR HANS FRÄNKELS MOTORBÅT med hvilken han nu företagit sin andra undsättningsexpedition till Riga. — Amatörfoto.

framkomsten till Riga där förhållandena ingalunda undergått någon förändring till det bättre sedan sist, tvärtom kunde de betecknas som ändå mera upprörande. Den 6 juli företogs återresan och färden ställdes afven denna gång öfver Hangö för påfyllning af bensinförråden.

Denna expedition torde vara den sista ingenjör Fraenkel företar på detta sätt. Däremot planerar Svenska Röda korset utsändande af en hjälpexpedition, hvilkens detaljer dock icke ännu hunnit på något sätt klarläggas.

*

I Kungsparken i Göteborg aftäcktes den 12 juli en af artisten Ivar Johnson utförd springbrunn, föreställande en kvinna, öfverraskad af sjöodjur, som spruta vattenstrålar mot henne. Konstverket var ursprungligen afsedt för en annan plats, men kom icke till användning där, utan inköptes af kommittén för den Lindbergska donationsfonden i Göteborg, på hvars uppdrag arkitekt Arvid Fuhre uppgjort förslag till konstverkets infattning och ledt arbetena härför. Fontänens aftäckning ägde rum i närvaro af medlemmar i kommittén för Lindbergska fonden.

Foto. Dacklund, Göteborg.

Klitché: Bengt Sjöbergsparr.

DEN I GÖTEBORGS KUNGSPARK UPPSTÄLLDA FONTÄNEN af bildhuggaren Ivar Johnson.

Ingenjör Hans Fraenkel har nu återigen lyckligt fullbordat en undsättningsexpedition till Riga, från hvilken han återkom till Stockholm den 10 juli. Han medförde då 12 passagerare, de flesta svenskar men äfven ett par balter, af hvilka några saknade pass och alltså endast med särskildt tillmötesgående från vederbörande myndigheters sida kunde få tillåtelse kvarstanna.

Resan tog denna gång betydligt längre tid än den föregående. Den 22 juni afreste nämligen ingenjör Fraenkel från Utö men måste inte långt efteråt på grund af stark storm gå in till Hangö för att invänta bättre väder.

Den 28 skedde

Den kända författarinnan fru Beatrice Zahde, till börden svenska, men sedan tio år bosatt i Tyskland, där hennes make bekläder en professorsbefattning, befinner sig f. n. på ett kort besök i Stockholm.

Fru Zahdes författarskap sträcker sig endast öfver en helt kort tid och omfattar icke något större antal arbeten men icke desto mindre är hon att räkna till våra mest kända och högst skattade författare. Redan vid sitt första framträdande tillvann hon sig den litteraturintresserade allmänhetens uppmärksamhet och lifliga erkännande. Det fanns hos henne intet af debutantens famlande osäkerhet, det var en rikt utrustad, högt kultiverad mogen författarpersonlighet, som här trädde en till mötes, intressväckande genom sin stora lifserfarenhet, sin öfverlägsna intelligens, sitt gedigna kunskapsförråd, fängslande genom sin nobla berättarkonst och glänsande stil. De löften debuten gaf hafva i rikt mått infriats och skola tviwelsutan ytterligare och i utsträckt grad blifva det genom den framtida skönlitterära alstring man med rätt kan förvänta af henne. Af hennes hand föreligga tre större arbeten, "Caroline. Ett kvinnoöde från romantikens dagar", "Bettina. En lifsväg kring Goethe" samt "Två systrar, Schillers Lotte och Line", samtliga skildringar af märkliga kvinnor från Tysklands klassiska litteraturperiod. Hennes

FÖRFATTARINNAN FRU BEATRICE ZAHDE på besök i sitt gamla hemland. Gift med den framstående vetenskapsmannen, professor Zahde i Jena, nyligen kallad till universitetet i Leipzig, kommer det Zahdeska hemmet att där liksom hittills i Jena, stå öppet för svenska besökande. — Foto. Jager, Berlin.

författarskap omfattar därutöver ett antal noveller, verkliga pärlor af högtstående berättarkonst, af hvilka flertalet torde hafva publicerats i Hvar 8 Dag, som måhända var den svenska tidskrift, hvilken först hade nöjet att räkna fru Zahde bland sina medarbetare.

Professor och fru Zahde hafva i dagarna öfverflyttat från Jena till Leipzig, dit den försnämnde kallats att bekläda en professorsbefattning vid universitetet, där de, fasthållande från traditionerna från Jena, skola visa en vidtomfamnande gästvänskap mot tillresande svenskar.

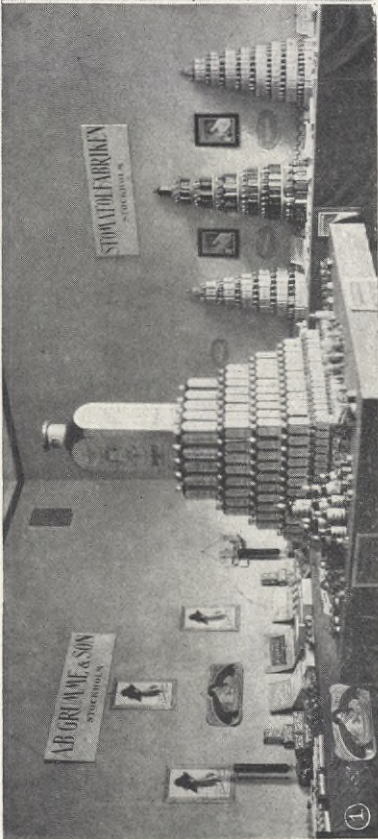
*

Stationsinspektör Karl Tirén i Bergvik, känd som den förste upptecknaren af lapparnes "joikningar", för hvilket arbete han åtnjutit statsunderstöd, fyllde den 23 maj 50 år. Högtidsdagen firade hr Tirén i sin stuga vid foten af Nuolja i Abiskodalen, dit turisterna vid Abisko turiststation så gärna vallfärda för att få höra en ton från hans fiol eller lyssna till hans skildringar ur lapparnes lif.

KARL TIRÉN, 50 ÅR MIDSOMMARAFTON. Bilden tagen kl. 12 på natten utanför Tiréns villa i Abiskodalen. Vid bordet Karl Tirén med fru. — Foto. Borg Mesch, Kiruna.

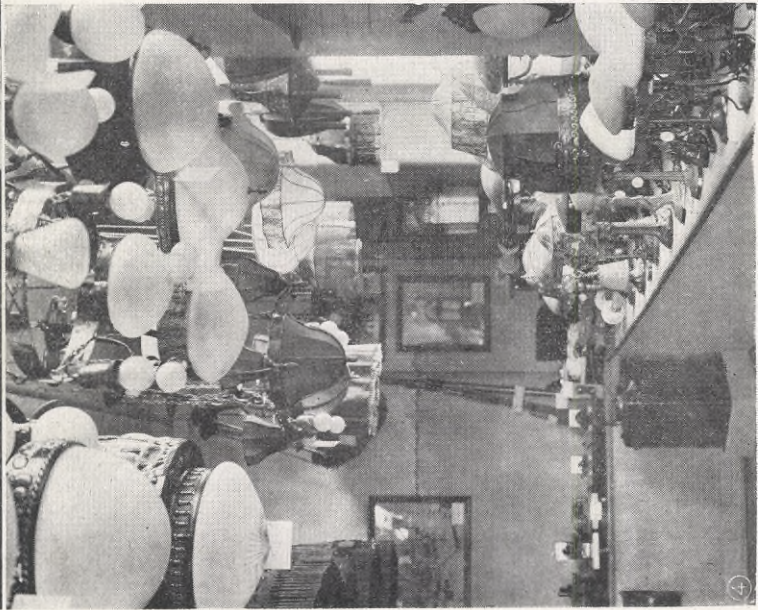
NÅGRA UPPMÄRKSAMMADE UTSTÄLLARE Å SVENSKA MÄSSAN.

①

②

④

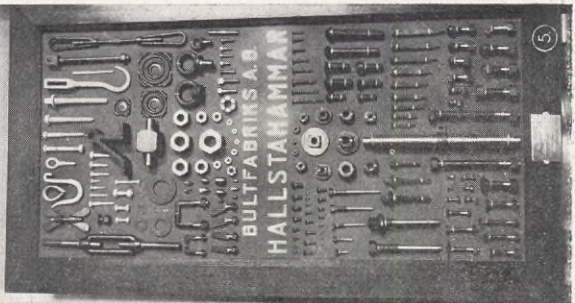
1. A. B. GRÜMME & SON OCH ALBIN LENHARDTSONS STOMATOLFABRIK, STOCKHOLM.
2. A.-B. F. PAULI PARFYMERI, STOCKHOLM.
3. BARNÄNGENS KEM. FABRIKERS A.-B., STOCKHOLM.
4. ALLMÄNNA SVENSKA ELEKTRISKA A.-B., VÄSTERÅS.
5. BULTFABRIKS-A.-B., HALLSTAHAMMAR.

1-2, 4-5 fotos Johansson, 3 foto, Backlund, Gbg.

Svenska mässan i Göteborg, hvilken ägde rum den 7-13 juli, inriade i rikaste mått de tilldelsamma knutna stora förhoppningarne. Antalet utställare hade fördubblats från föregående år och äfven kvalitativt intog årets mäsas en förbättrad och

③

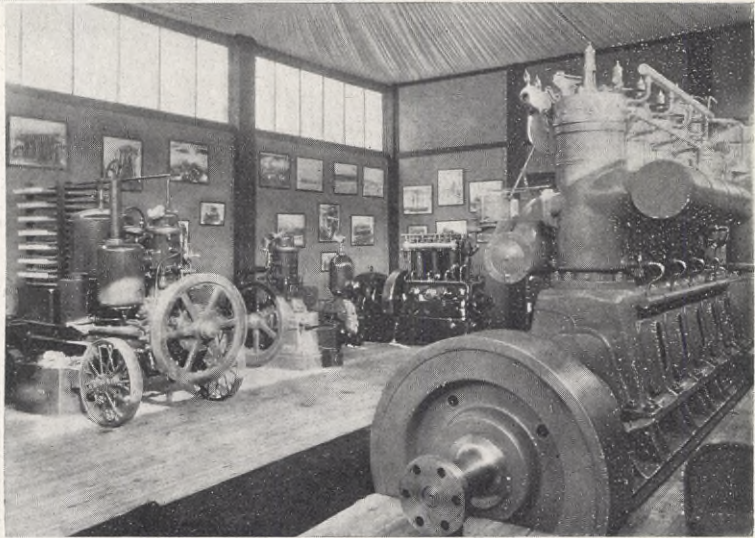

⑤

HUSQVARNA VAPENFABRIKS A.-B.
Huskvarna. Handelsgjutogdsafd.

utomordentligt stark ställning. Nya uppmärksammade industrier gävo nu möte, och krigstidens mångahanda mindrevärdiga surrogat hade fullständigt försvunnit samt ersatts af fullgoda varor. De hysta farhågorna att köplusten på grund af den allmänna depressionen på världsmarknaden icke skulle svara mot den storslagna anslutning industrien skänkt mässan visade sig dess bättre ogrundade. Utställningslokalerna fylldes af intresserade köpare, däribland ett betydande antal från utlandet, och köplusten, stor redan vid mässans början, visade en oafbruten stegring för att nå sin höjdpunkt under mässans se-

A.-B. ATLAS-DIESEL*
Stockholm.

Till illustr. å sid. 659

Hundra år fyller d 19 juli förre torparen Sven Eriksson i Kisa municipalsamhälle, där han är bosatt hos och vårdas af sina döttrar. Den gamle som med undantag af ett nervfeberanfall i ungdomen aldrig varit sjuk, åtnjuter alltjämt goda själs- och kroppskrafter. Det hör icke till ovanligheten, att han tar sig en dagspromenad på ett par mil. Intresserad af arbete sysslar han i trädgårdstappan vid hemmet hvarjämte han sysselsätter sig med lättare träslöjd. Han är för öfrigt händig med litet af hvarje. Härom året förfärdigade han fullständigt och på egen hand en fjädevagn.

Fotos Johansson, Göteborg.

A.-B. SVENSKA KULLAGERFABRIKEN, Göteborg.

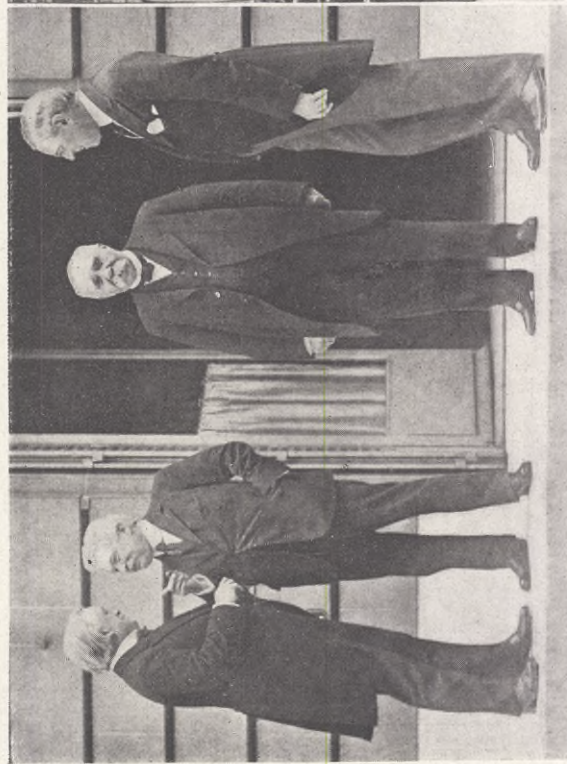
*Höjd: Ken. A.-B. Bengt Nilfvarvarna, Skåne—Sjö.

nare skede. Det hela är sålunda att betrakta som en ny och fullständig seger för mässans idé.

Till de bilder vi förut lämnat från Svenska mässan foga vi för dagen ytterligare ett antal, återgifvande

- - BLIF MEDARBETARE I HVAR 8 DAG. - -

NÅR FREDEN I VERSAILLES UNDERTECKNADES.

Effter fredens tecken.

Till vänster:

DE FYRA STORSIGNATÄRERNA. Fr. v. Lloyd George, Clemenceau och Wilson.

Till höger:

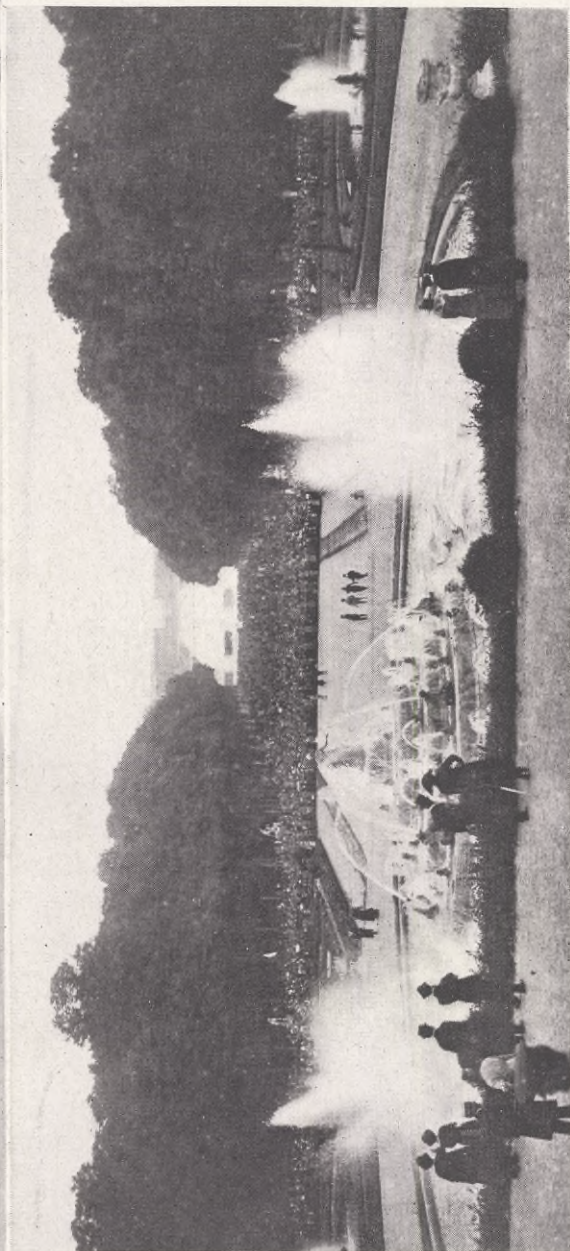
REPUBLIKANSKA GARDET UPPSTÄLLT FRAMFÖR SLOTTET vid de delegerades ankomst.

Nederst:

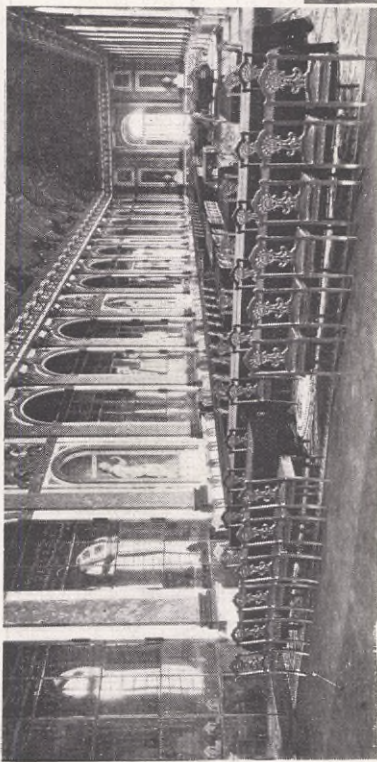
DE BERÖMDA FONTÄNERNA I VERSAILLES SLOTTSPARK SPELA NÅR FREDEN UNDERTECKNADES. En oantagligt folkmängd afväntade det historiska ögonblick då efter många års tvivla väntnadsorna åter lämnades fritt löpp.

Vi äro i tillfälle att i föreliggande nummer återgifva en serie högt intressanta bilder från Paris och London, hylla på ett utomordentligt sätt i lustrera de händelser, som i samband med fredens undertecknande den 28 juni utspelades i de båda metropolerna. Från Paris strömmade utan uppehåll allt mera tätande skaror ut till Versailles, framför hvars slott människohavet böljade i febril väntan på det historiska ögonblick, då genom fredstraktatens undertecknande ententens omätliga seger och arftlandens förkrossande

FREDEN I VERSAILLES UNDERTECKNAS.

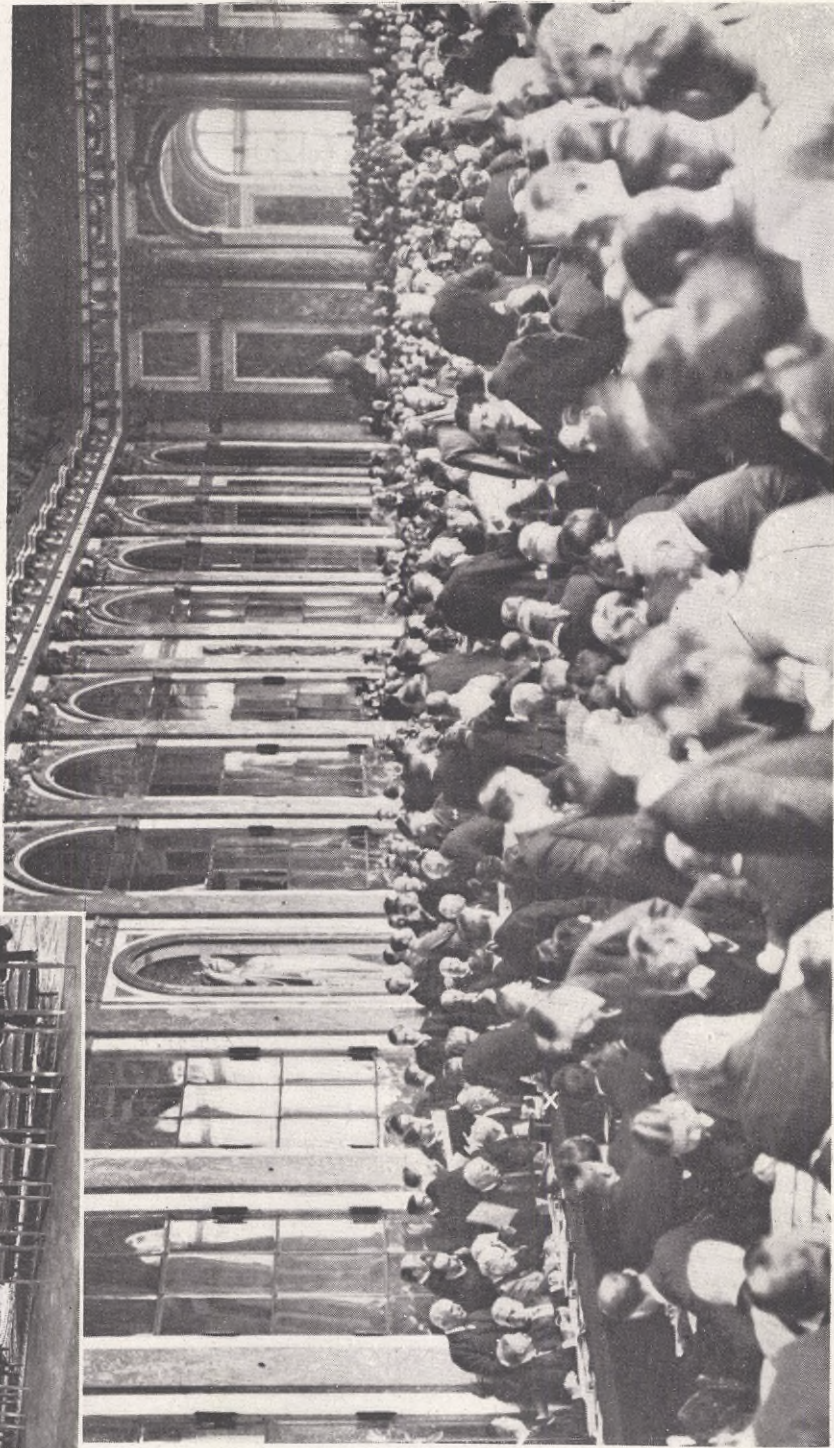
DEN BERÖMDA
SPEGELSALEN I
VERSAILLES, där
Tyskland 1871 utro-
pade sin kejsare, nu
ordnad att mottaga
de maktens ombud
hvilka skola under-
teckna freden.

Vids. bild: FRED-
DOKUMENTET
UNDERTECKNAS
I SPEGELSALEN I
VERSAILLES.

Vår unika bild togs
just i det historiska
ögonblick då presi-
dent Wilson (X) med sitt
namn bekräftade
världsfreden.

Efter original-
fotos.

underlag skulle slutgiltigt bekräftas. Under tiden hade de olika makternas fredsdelegerade samlats i Spegelsalen i Versailles slott, där fredstraktatens undertecknande skulle äga rum. I midten hade anordnats ett bord i hästskoform hvarå de fyra fredsdokumenterna lågo framlagda. Själva ceremonien försiggick under de enklast tänkbara former. Sedan franske ministerpresidenten Clemenceau med några ord lämnat en försäkran om att de framlagda dokumenten vore af samma innehåll som de till tyska regeringen öfvelämnade, försiggick omedelbart och i snabb följd undertecknandet, hvarefter fredsombuden åtskildes. Samtidigt började fontänerna ute i slottsparken spela och kanonerna gälvno sålut, förkunnande att freden undertecknats. Den oöfverskådliga folkmängden utanför slottet greps af patriotisk hänförelse och när Wilson, Lloyd George och Clemenceau visade sig tillsammans ute på slottstrappan hälsades de med ett ändlöst ovationsartadt jubel. I den franska hufvudstaden, hvilken klädt sig i lysande flaggkrud, kom det likaledes till de mest hänförliga patriotiska demonstrationer, en rad af lysande fäster anordnades, utanför operan sjöngs marseljäsen af femtio tusen människor och natten i

Efter fotografier.

KONUNGENS PROKLAMATION AF DEN MED TYSKLAND AFSLUTADE FREDEN UPPLÄSES FRÅN ST JAMES PALACE.

Till höger

SAMMA PROKLAMATION uppläses vid foten af Nelson-Kolonnen på Trafalgar Square.

Som synes upplästes dessa fredsproklamationer under iakttagande af stor pomp och ståt efter gammaldags ceremoniel. Proklamationen mottogs med utomordentligt jubel af de oräkneliga människomängderna.

ända fortfor det glada folklivet ute på gatorna.

Äfven i London framkallade budskapet om fredens undertecknande en stark patriotisk hänförelse. Härolder, iförda medeltida praktfulla dräkter, drogo genom staden, kanonerna saluterade och sirenerna gäfvö sin från luftbombardemangen kända signal "Ingen fara längre". Ett ögonblick gripes folkmassorna af stundens betydelse och en andlös stillhet råder, men plötsligt stiger jublet mot skyu, man hurrar, skrattar, gråter, kastar sig i hvarandras famn, sjunger patriotiska sånger. Fram mot Buckingham Palace strömma folkskarnorna, hvilka när kungafamiljen visar sig ute på en altan bryter ut i ovationsartadt jubel, hvilket aldrig vill sluta.

För medarbetare att beakta!

insända manuskript returneras endast om returporto bifogas. — För manuskript utan returporto ansvarar redaktionen icke.

FREDEN.

Den tyska nationalförsamlingen har den 9 juli med 208 röster mot 115 ratificerat freden. Beslutet föregicks af ett kort anförande af utrikesminister Hermann Müller, som däri betygade Tysklands vilja att uppfylla fredsvillkoren, mot hvilka dock regering och folk alltjämt måste protestera. Talaren slöt sitt anförande med en af djup rörelse präglad afskedshälsning till de folk, som nu mot sin vilja skola lösas från det tyska riket. Med anledning af Tysklands ratificerande af fredstraktaten har de allierade makternas högsta råd tillkännagifvit, att blockaden mot

detsamma skall upphävas och att samtidigt därmed censuren i fråga om handeln på Tyskland skall afskaffas.

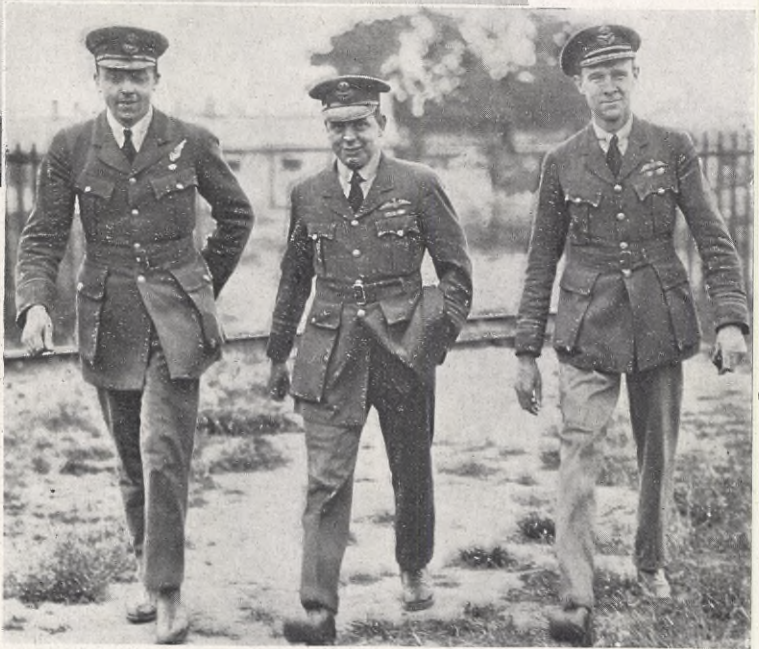
Under det att sålunda en ljusning utåt skönjes för Tyskland kännetecknas dess inre förhållanden af split och oro. Enligt ingångna meddelanden har en partiell ministerkris utbrutit, i det att ekonomiministern Wissel inlämnat sin afskedsansökan på grund af det enhälliga motstånd, som rests inom kabinettet mot hans ytterligt gående ekonomiska planer. "Freiheit" betecknar hans afgång som en seger för kapitalismen. Det förmäles äfven om häftiga partistrider inom

Fortf. å sid. 671.

DEN SENASTE AT-
LANTFLYGNINGEN.
R. 34 och dess besätt-
ning, fr. v. löjtnant
Durrant (för den tråd-
lösa telegrafien), ma-
jor Scott (befälh.) och
major Cooke (förare).

Ännu en Atlantflygning har i dagarne lyckligen fullbordats. Det engelska luftskippet R 34, af hvilket vi här invid återgifva en bild, startade natten till den 2 juli från Skottland och satte kurs på Newfoundland. Från luftskippet, hvilket medels trådlös telegrafering stod i förbindelse med engelska och amerikanska signalstationer påkallades den 4 juli assistance af amerikanska torpedjagare för inbörsering i hamn, enär luftskippets benzinförråd hotade att taga slut. Luftskippet lyckades emellertid med egen hjälp nå land. Medan flygskippet sväfvade öfver landningsplatsen sprang major Pritchard öfver bord försedd med en fallskärm och nådde utan missöde marken. General Maitland och öfriga ombordvarande begagnade sig af de landningsanordningar som funnos på platsen. Färden som sträckte sig öfver 3100 sjömil och tog i anspråk 108 t. 12 min., var utomordentligt ansträngande för deltagarne, hvilka därunder fingo åt njuta endast 2—3 timmars sömn. Två gånger råkade luftskippet ut för våldsamma åskväder med åtföljande storm, hvarunder det väldiga luftskippet slungades omkring som ett spån på ett upprördt haf och undergången syntes oundviklig. R. 34 har efter en lyckligt genomförd återfärd den 13 juli landat i England.

De nordiska länderna hafva som bekant sändt ett icke obetydligt antal frivilliga, hvilka under olika nationers fanor tagit aktiv del i världskriget. Vi hafva förut vid flera tillfällen återgifyt porträtten af svenskar, som med berömmelse deltagit i striderna på de olika fronterna. Till detta galleri af tappra nordiska krigare foga vi för dagen porträttet af en ung norrman *Reidar Waaler*, hvilken efter slutad krigstjänstgöring under amerikanska stjärnbanéret i dagarne hemkommit till Norge, dekorerad med såväl den amerikanska som engelska tapperhetsmedaljen, hvilka tillerkänts honom för under kriget visadt hjältemod.

Reidar Waaler, en ung man på 26 år och tidigare verksam som affärsman i Amerika, kom efter ett kort besök i hemlandet på våren 1917 tillbaka till Amerika, hvars krigsförklaring just då förelåg och inskref sig som frivillig i a nerikanska hären.

Våren 1918 kom han tillsammans med den maskingevärsafdelning, han tillhörde, till Frankrike, beordrades omedelbart till fronten samt deltog i de utomordentligt blodiga striderna om Kemmelhöjden vid Ypres. Därefter kommanderades den truppkontingent, han tillhörde, till Cam-

REIDAR WAALER.

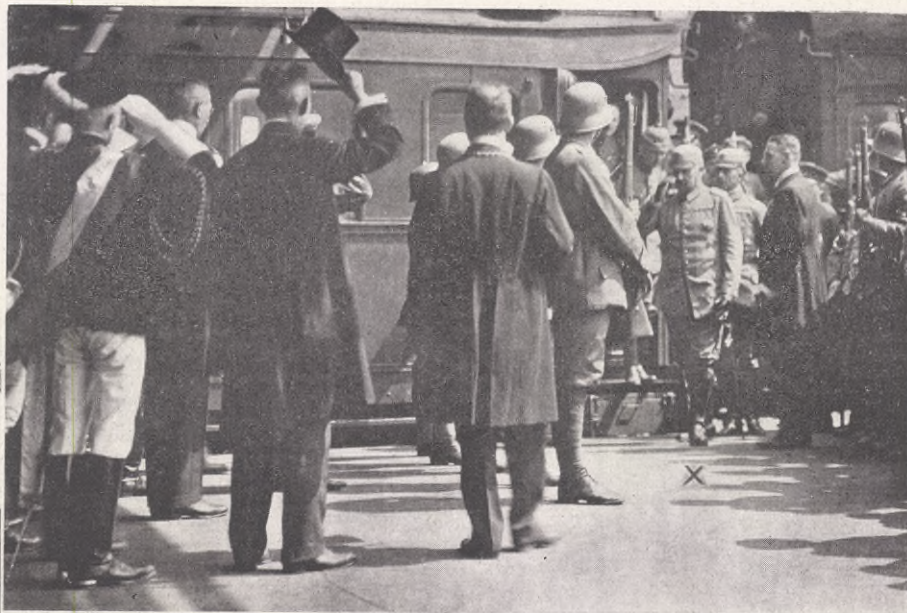
En ung norrman som vunnit osedvanliga utmärkelser för tapperhet.

brai och kastades omedelbart in i de ur sinniga striderna mot tyskarne, hvilka här befunno sig på reträtt. Därunder lyckades det honom att medels maskingevärseld och under närstrid skjuta ned en tysk stridsflygare hvilken med en mördande eld beströk marken.

Tapperhetsmedaljerna eröfrade Waaler genom en af honom under största dödsfara utförd hjältemodig räddningsbragd. Under pågående slag och då de vilda striderna befunno sig på sin höjdpunkt observerade han på ett par hundra meters afstånd en tank, hvilken efter att halva stött på en tysk handmina sprang i luften. Af besättningen, sju man stark, ägde fyra krafter nog att krypande på marken taga sig tillbaka till de allierades stridslinie under det att de öfriga tycktes dömda att brännas till döds i tanken. Waaler skyndades dem nu till hjälp och lyckades genom kul- och granaträgnen två gånger nå fram till tanken, från hvilken han för hvarje gång på sin skuldra bar bort en sårad kamrat. När han tredje gången återvände fann han den siste kvarvarande krigaren död af sina fruktansvärda brännskador. Waaler själf nådde som genom ett under oskadad tillbaka till sin trupp. Under hela fälttåget följde lyckan honom och han utgick ur alla de blodiga strider, i hvilka han deltog, utan blesyrer. Däremot föll han under krigets sista skede offer för ett gasangrepp och fördes för erhallande af vård till ett sjukhus i London.

Tapperhetsmedaljerna fick han mottaga på en stor parad i jan. 1919 vid le Mans. Befälhavaren öfver de amerikanska trupperna general Pershing fäste själf det amerikanska tapperhetskorset på hans bröst och generallöjtnant Dawis det engelska.

GENERALFÄLT-
MARSKALK VON
HINDENBURG AN-
KOMMER TILL SITT
BLIFVANDE HEM I
HANNOVER, motta-
gen af en ofantlig
människomassa som
med jubel välkom-
nar den alltjämt oförlikne-
ligt populäre härföra-
ren.

(1) Ankomsten till
järnvägsstationen,
utanför hvilken
(2) den oöfverskåd-
liga folkmängden in-
väntade sin nye he-
dersborgare, som af
staden Hannover
emottagit den villä-
gga (3) inom hvilken
hågn den store här-
förfaren nu ämnar
njuta sin välför-
tjänthvila.

Äfven denna
gång nödgas vi
utesluta de bio-
grafiska texterna
till Veckans Por-
trättgalleri, enär
vi i annat fall
skulle ha måst af-
stå från ett stort
antal porträtt af
brist på utrymme.
Såvida icke all-
deles särskilda
omständigheter in-
träffa komma vi
emellertid att fr.
o. m. nästa num-
mer återupptaga
de vanliga bio-
grafiska uppgif-
terna till porträt-
ten.

Redaktionen.

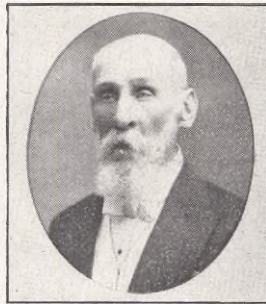
Efter fotografier.

Kilohé: Kem. A.-B. Besöt Stuyversparre, Stilm-Gbg.

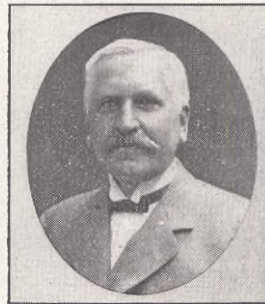
VECKANS PORTRÄTTGALLERI

J. HÄGG.
Konteramiral. — Stockholm.
80 år 21 juli.

J. H. SYLWANDER.
Konsul. Kommunalman.
Strömstad. 75 år 26 juli.

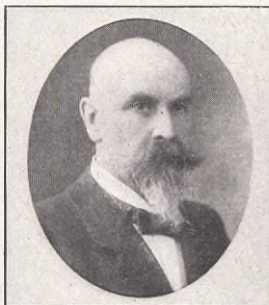
O. A. R. ROBSON.
Disp. v. Karmansbo bruk.
Örebro. 65 år 21 juli.

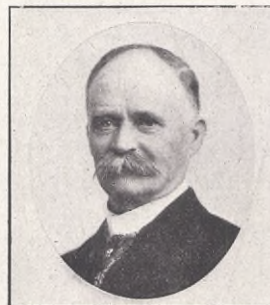
K. G. A. WELIN.
Trafikdirektör. — Stockholm.
60 år 21 juli.

J. A. BJÖRKLUND.
Direktör. F. d. Chefred. f. N.D.
A. Stockholm. 75 år 28 juni.

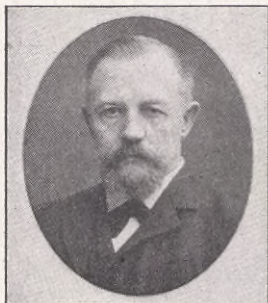
A. E. VESTBERG.
Professor. Med. Dr. — Stock-
holm. 60 år 26 juni.

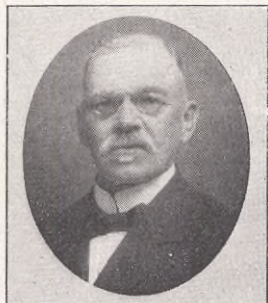
H. G. T. THEORELL.
Civilingenjör. — Stockholm.
60 år 1 juli.

L. K. WAHLSTRÖM.
Fil. Dr. Studierektor.
Stockholm. 50 år 28 juni.

A. LINDSTEDT.
President i Försäkr.-rådet.
— Stockholm. 65 år 27 juni.

P. G. E. WALLERSTEDT.
Polisdomare — Stockholm.
60 år 10 juli.

K. G. S. SÖDERBERG.
Rådman. Magistratssekr. —
Enköping. 60 år 1 juli.

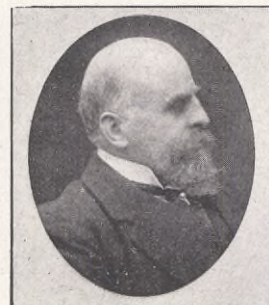
P. I. E. DELPHIN.
Skr. i Gen. tullstyr. V. Här-
höfd. — Stockholm. 60 år 24 juni.

K. G. BILDT.
Gen.-löjtn. Chef. Gen.-staben.
— Stockholm. 65 år 13 juli.

J. O. AF SILLÉN.
Kammarherre. Kapten. Direk-
tör. — Stockholm. 60 år 2 juli.

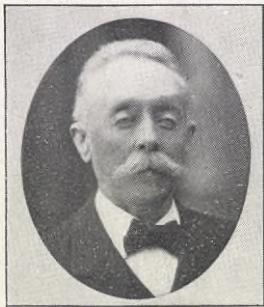

A. N. VON ESSEN
Frih. Kammarh. Godsegare.
Helliden. 50 år 26 juni.

P. A. L. R. HAMMARSKIÖLD.
Öfverste o. ch f. Smålands arl-
reg. Jönköping. 50 år 26 juni.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

O. E. WARODELL.
F. d. Militärläkare. — Öster-
sund. 80 år 18 juli.

E. A. KARLFELDT.
Sv. Akad. s. Sekr. — Stockholm.
55 år 20 juli.

J. R. ALMKVIST.
Prof. v. Karol. Inst. — Stock-
holm. 50 år 3 juli.

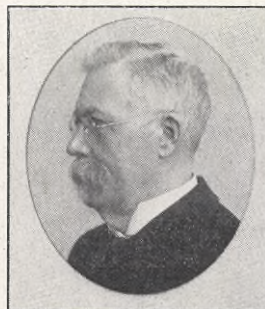
C. A. R. SCHOUG.
Stadsläkare. — Linköping.
50 år 16 juli.

A. E. DAHLMAN.
Rektor. Stadsfullm. ordf. —
Karlstad. 65 år 8 juli.

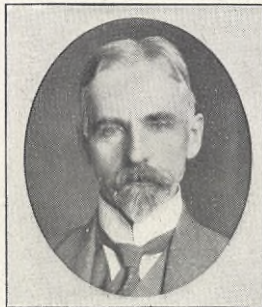
S. J. NILSON.
Höjpred. Kyrkoh. Komm.-man.
— Tomtebodå. 60 år 11 juli.

B. N. K. WILLEN.
Rektor. — Haparandå.
60 år 10 juli.

J. A. ANDRÉN.
Org.-dirigent. Organist. —
Örebro. 50 år 30 juni.

H. S. SEDERHOLM.
V. Hjäradshöfd. Verk. dir. o.
styr.-led. i Nobelstift. —
Stockholm. 60 år 19 juli.

O. C. J. HANSSON.
Hjäradshöfding. — Vimmerby.
50 år 19 juli.

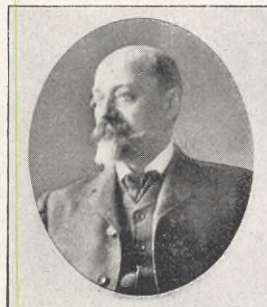
G. TISELL.
Rådman. — Örebro.
50 år 18 juli.

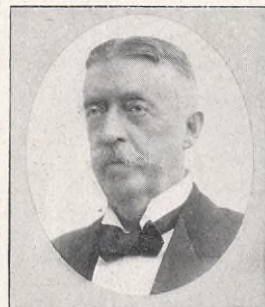
H. R. KULL.
Lektor. Fil. Dr. — Helsing-
borg. 50 år 16 juli.

A. V. SVANBERG †.
Kyrkoherde. — Linköping.
F. 44. † 22 juni.

K. A. MELIN †.
F. d. Lektor. Skald. En af de 18.
Stockholm. F. 49. † 5 juli.

N. W. M. STRÅLE AF EKNA †.
F. d. Godsägare. — Stockholm.
F. 56. † 23 juni.

H. S. HALLIN †.
Direktör. F. d. Riksdagsman.
Bordå. F. 59. † 27 juni.

Forts. fr. sid. 666.

nationalförsamlingen, hvilka möjligen kunna komma att spränga regeringsblocket och därmed föranleda ministären Bauers fall. Det har nämligen yppat sig utomordentliga svårigheter att ena centern och socialdemokraterna i kyrko- och skolfrågorna. Enligt hvad ryktet vet berättas skulle en kompromiss dock hafva uppnåtts, hvarvid det socialdemokratiska partiet sett sig nödsakadt att göra centern medgifvanden.

Inom den tyska arbetarevärlden gör sig alltjämt den rådande sträjkoron märkbar och lönekraften antaga en alltmera fantastisk höjd.

Från Italien meddelas om svåra lifsmedelsoroligheter. För att dämpa upphetsningen har regeringen utlofvat

Vidst. bild: BOLSCHEVIST-ATTENTAT I NEW YORK. En af de för attentat utsatta domarnes hus efter en svår explosion. Ett fjertal dylika attentat mot domare ägde nyligen rum i New York.

Efter fotografen

ALLSÖDE: Bengt Skjerve

vidtgående reformer och lagstiftningsåtgärder afseende att nedbringa de uppskrufvade matvarupriserna.

Den kinesiska regeringen har enligt telegram från Paris bemyndigat den därvarande kinesiska fredsledningen att underteckna fredstraktaten med förklaring att Kina motser sitt upptagande i folkens förbund.

Ryska delegationen i Paris har förklarat, att Ryssland, då freden i Brest-Litovsk annulerats, fortfarande befinner sig i krig med Tyskland och fordrar fastställande af det skadestånd detta land är skyldigt ryska riket.

INNEHÅLL: Hofkapellmästare Armas Järnefelt (biografi och helsidesporträtt). — Svenska mässan i Göteborg. — Freden undertecknas i Versailles. — Författarinnan Beatrice Zahde. — Fredsbudskapets mottagande i London. — Generalfältmarskalken Hindenburg. — Wilson i Zebrügge. — Porträtt till dagskrönikan. — Freden. — Veckans porträttgalleri.

efter fotografen

TRAFIKSTREJKEN I BERLIN. Alexander Platz när spårvägarne strejka och alla slags åkdon anlitas.

PRESIDENT WILSON OCH KONUNG ALBERT I ZEEBRÜGGE.

T. v. KONUNG ALBERT och en af de engelska officerare som deltog i det berömda anfallet på den tyska U-båtsbasen i Zeebrügge. T. h.: PRESIDENT WILSON beser den historiskt ryktbara platsen. Nederst: DE BERYKTADE TYSKA UNDERVATTENSSKJULEN. Främst konung Albert, närmast bakom President Wilson den belgiska drottningen och mrs Wilson.

Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan angifvande af källan förbjudes vid laga påföljd.
För Berättelser och Historietter gäller oivillkorligt förbud.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI, GÖTEBORG.